

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ЗВІТ

про самооцінювання
освітньої програми «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»
спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Рівне, 2019 р.

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	40
Повна назва ЗВО	Рівненський державний гуманітарний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	25736989
ПІБ керівника ЗВО	Постоловський Руслан Михайлович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://www.rshu.edu.ua/
ВСП ЗВО	—
Повна назва ВСП ЗВО	—
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	—
ПІБ керівника ВСП ЗВО	—
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	—

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію, ID освітньої програми

ID освітньої програми в ЄДЕБО	33939
Назва ОП	«Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН №666-л від 15.05.2018
Цикл (рівень вищої освіти)	Другий (магістерський)
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра біології та здоров'я людини
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	—
Мова (мови) викладання	Українська
ПІБ та посада гаранта ОП	Грицай Наталія Богданівна, професор кафедри біології та здоров'я людини

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОП, ІСТОРІЮ ЇЇ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

Рівненський державний гуманітарний університет – єдиний із закладів вищої освіти Рівненської області, який ще з 1990-х рр. здійснював підготовку майбутніх учителів біології для закладів загальної середньої освіти. Спочатку це була підготовка на педагогічному факультеті за другою спеціальністю «Початкове навчання, біологія», випускники якої отримували кваліфікацію вчителя початкових класів і біології.

У 1998 р. започатковано підготовку фахівців за напрямом 6.040102 Біологія та за спеціальністю 7.04010201 Біологія. Випускники ОКР «спеціаліст» цієї спеціальності отримували кваліфікацію «біолог, викладач», проте багато з них працевлаштовані вчителями біології в закладах загальної середньої освіти Рівненської області та інших областей України. Але це не задовольняло потреби регіону в педагогічних кадрах, тому назріла потреба в підготовці кваліфікованих учителів біології.

Так, 2014 р. ліцензовано напрям підготовки 6.040102 «Біологія*» галузі знань 0401 «Природничі науки» (протокол АКУ від 03.06.2014 р. № 109, наказ МОНУ від 11.06.2014 р. № 2323 л). У 2019 р. відбулася первинна акредитація цього напрямку (протокол АКУ від 06 червня 2019 р. № 136, наказ МОНУ від 12 червня 2019 р. № 821, сертифікат про акредитацію – серія УД №18010773).

У 2017 р. отримано ліцензію на підготовку фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія) (протокол Ліцензійної комісії МОНУ від 23 березня 2017 р. № 45/1, наказ МОНУ від 24 березня 2017 р. № 60-л).

У 2019 р. акредитовано освітню програму «Середня освіта (Біологія)» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (протокол АКУ від 27 грудня 2018 р. № 133, наказ МОНУ від 08 січня 2019 р. № 13, сертифікат про акредитацію – серія УД № 18006861).

Відповідно до листа МОНУ від 28.03.2018 р. № 1/11-3340 «Щодо формування та здійснення державного замовлення на спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), 275 Транспортні технології (за видами) та внесення змін

до ліцензій за даними спеціальностями» державне замовлення отримала тільки спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Згідно з рішенням Ліцензійної комісії МОНУ (протокол від 15 травня 2018 р. № 94/2, наказ МОНУ від 15.05.2018 р. №666-л) ліцензований обсяг спеціальності 014 Середня освіта (Біологія) (30 осіб) був розподілений між двома спеціальностями: 014 Середня освіта (Біологія) (16 осіб) і 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) (14 осіб).

З 01 вересня 2018 р. в РДГУ розпочато підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» (далі – СОБз) спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) за денною та заочною формами навчання. Перший випуск здобувачів вищої освіти відбудеться в січні 2020 р.

1. Проектування та цілі освітньої програми

1.1. Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми? *коротке поле*

Метою ОП СОБз є підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних учителів / викладачів біології та основ здоров'я, спрямована на формування в них загальних і спеціальних (фахових) компетентностей для виконання професійних завдань у закладах освіти різних типів із використанням інноваційних підходів, методів і технологій.

Програма передбачає навчання на основі компетентнісного, студентоцентрованого, практико-орієнтованого підходів. ОП виконується в активному професійно-орієнтованому освітньому середовищі. Характерною особливістю ОП СОБз є поєднання знань з біологічних наук та основ здоров'язбереження, педагогіки і психології, методики навчання біології та основ здоров'я тощо.

Особлива увага в ОП СОБз приділяється методичній підготовці здобувачів вищої освіти, зокрема їх ознайомленню із інноваційними технологіями навчання біології та основ здоров'я.

ОП СОБз пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності у сфері освіти та реалізує це через навчання і практичну підготовку.

Особливістю ОП СОБз є поєднання в одній програмі теоретичних засад і методики навчання біології та основ здоров'я в процесі формування професійної компетентності майбутніх учителів / викладачів, що передбачає інноваційність, реалізацію міждисциплінарних зв'язків і практико-орієнтований підхід в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО *коротке поле*

ОП СОБз відповідає місії та стратегії РДГУ, яка полягає в забезпеченні підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів для освітньої, культурної, мистецької, природоохоронної, економічної та технологічної сфери України і реалізується шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та професійної спрямованості освіти, розвитку наукових досліджень, інтеграції в європейське освітнє, наукове й економічне співтовариство.

Сьогодні професійна підготовка майбутніх учителів / викладачів біології та основ здоров'я за ОП СОБз дає змогу забезпечити формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для виконання професійно-педагогічної діяльності на належному науково-методичному рівні з урахуванням сучасних підходів, використанням інноваційних технологій навчання, що є надзвичайно важливим у контексті реформування освітньої галузі України.

Стратегія розвитку Рівненського державного гуманітарного університету на період до 2025 р. розміщена на офіційному вебсайті: http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/strategia_rozvitku_rshu.pdf

1.2. Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

– здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

Інтереси здобувачів вищої освіти було враховано під час формування фахових компетентностей ОП СОБз.

Для цього в навчальному плані освітньої програми передбачено дисципліни за вибором, які складають більше 25% від загального обсягу освітньої програми. Такий вибір є основою для формування індивідуального навчального плану за ОП СОБз.

Наприклад, для посилення методичної підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в закладах освіти впроваджено такі дисципліни, як: «Методика проведення екскурсій з біології», «Методика розв'язування задач з біології», «Позакласна робота з біології та основ здоров'я», «Натуралістична робота в закладах освіти».

Ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними досягненнями біологічної науки відбувається під час вивчення таких дисциплін: «Клітинна біотехнологія та генна інженерія», «Біобезпека і біоетика», «Основи етології», «Регуляторні системи організму людини», «Генетичний аналіз», «Молекулярна генетика», «Порівняльна фізіологія», «Фізіологія ВНД».

Для розвитку загальних компетентностей здобувачів вищої освіти також введено дисципліни «Філософія та методологія науки», «Соціальна філософія», «Цивільна безпека», «Концепція сталого розвитку».

Оскільки акредитація первинна, то випуску наразі немає. Тому після реалізації даної ОП СОБз буде враховано пропозиції та побажання випускників.

– роботодавці *коротке поле*

Роботодавці зацікавлені у висококваліфікованих педагогічних кадрах. Цілі ОП СОБз і відповідають цим запитам, що реалізуються через дотримання таких фахових компетентностей, як здатність застосовувати сучасні методики і технології навчання біології та основ здоров'я в професійній діяльності; здатність організувати екскурсії, спостереження та експерименти з біології, складати творчі завдання та задачі; здатність застосовувати сучасні методики діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху; здатність створювати психологічний мікроклімат, що сприяє навчанню учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту та відповідає програмним результатам.

Роботодавці були залучені до обговорення ОП СОБз на засіданнях випускової кафедри (протокол від 11.04.2018 р. №4, протокол від 04.12.2018 р. №11) і надали рецензії на ОП. Важливим для роботодавців є такий програмний результат навчання, як аналіз передового педагогічного досвіду і його впровадження у педагогічній діяльності здобувачів вищої освіти. Зворотний зв'язок з роботодавцями реалізується під час проведення щорічних спільних заходів: ярмарок професій, круглих столів, семінарів.

– академічна спільнота *коротке поле*

Інтереси академічної спільноти враховані, зокрема, шляхом впровадження такої компетентності, як «здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку з метою екологізації суспільної та індивідуальної свідомості», яка на сьогодні є стратегічним вектором розвитку суспільства.

Стратегія сталого розвитку була предметом обговорення академічною спільнотою під час науково-практичної конференції з міжнародною участю «Природнича освіта і наука для сталого розвитку України: проблеми і перспективи», у якій взяла участь гарант освітньої програми професор Наталія Богданівна Грицай. Наукові дослідження окремих викладачів кафедри (проф. Грицай Н. Б., доц. Трохимчук І. М., доц. Сяська І. О.), що присвячені даній проблематиці, реалізуються в процесі вивчення дисципліни «Концепції сталого розвитку».

1. 3. Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці *коротке поле*

РДГУ надає пріоритетне значення підготовці педагогічних кадрів. Сучасні тенденції розвитку освітньої галузі України зумовлюють необхідність підготовки майбутніх учителів Нової української школи, які підготовлені до компетентісно орієнтованого навчання, впровадження «педагогіки партнерства». На реалізацію цих завдань спрямована ОП СОБз. Тому важливе значення надається ознайомленню із сучасними досягненнями біологічної науки, основами збереження здоров'я людини, інноваційними технологіями навчання біології та основ здоров'я. Зокрема, здобувачів вищої освіти ознайомлюють з організацією пізнавальної діяльності на уроках, під час екскурсій і в позакласній роботі з біології та основ здоров'я.

Крім того, ОП СОБз сприяє зменшенню цифрового розриву між учителем та учнем, викладачем і студентом завдяки вивченню дисципліни «Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці».

Оскільки випускники ОП СОБз отримують кваліфікацію вчителя з двох предметів – біології та основ здоров'я, а також викладача, то це посилює попит на таку програму в майбутніх абітурієнтів.

Особливості новітніх тенденцій розвитку спеціальності враховуються під час щорічного перегляду освітньої програми за результатами моніторингу вступної кампанії, професійних дискусій з педагогічною та академічною спільнотою (на науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, конкурсах наукових студентських робіт, олімпіадах, турнірах тощо).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст *коротке поле*

Підготовка висококваліфікованих, компетентних учителів біології та основ здоров'я, викладачів, здатних до ефективної діяльності в умовах інноваційного освітнього середовища, є актуальною проблемою для Рівненщини. З огляду на потребу в таких фахівцях в ОП СОБз передбачено низку програмних результатів, спрямованих на засвоєння освітніх компонентів.

Хоча ОП СОБз забезпечує підготовку педагогічних кадрів для всієї України, більшість випускників працевлаштовані в Рівненській області (за досвідом споріднених ОП). Тому під час формування цілей та програмних результатів навчання було враховано регіональний контекст.

Вивчення таких дисциплін, як біорізноманіття, біогеоценологія, методика проведення екскурсій з біології передбачає ознайомлення з представниками місцевої флори і фауни, проведення екскурсій на базі місцевих біогеоценозів. Учитель, підготовлений за такою ОП, в свою чергу зможе реалізовувати краєзнавчий принцип в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм *коротке поле*

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП СОБз взято до уваги досвід подібних програм в інших ЗВО України.

Під час дослідження іноземних аналогів проаналізовано ОП СОБз університетів Польщі (<http://journals.uran.ua/index.php/2308-4855/article/view/167394>), Болгарії (<http://grytsai.rv.ua/wp-content/uploads/2019/07/professional-training-of-future-teachers-of-biology-at-the-universities-of-bulgaria-1.pdf>), Словаччини (<https://cyberleninka.ru/article/n/the-professional-training-of-future-teachers-of-biology-at-the-universities-of-the-slovak-republic>), Бельгії (<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/8530>) та інших країн Європейського Союзу (<http://www.baltijapublishing.lv/download/pedpsy-science/15.pdf>). Враховуючи зарубіжний досвід, введено порівняльну фізіологію, молекулярну генетику, біотехнологію, основи етології, методика проведення екскурсій та інші дисципліни.

За прикладом іноземних ЗВО, на психолого-педагогічні дисципліни відведено більше 30 кредитів (35), що дає можливість підготувати компетентного вчителя та викладача.

Щоб забезпечити конкурентоспроможність ОП СОБз серед вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти, при розробці ОП СОБз було зроблено акцент на професійну, практичну підготовку та оволодіння інноваційними технологіями навчання.

1.4. Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності) *довге поле*

Стандарт вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? *довге поле*

Програмні результати навчання ОП СОБз відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій:

- рівень освіти – другий (магістерський);
- рівень Національної рамки кваліфікацій – восьмий;
- інтегральна компетентність – здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми в галузі біологічної освіти і науки та в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Змістове наповнення програмних результатів навчання ОП СОБз (таблиця 3) відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти за такими дескрипторами:

- знання (найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей)
- ПРН1, ПРН4; ПРН5; ПРН6; ПРН17; ПРН19;
- уміння (критичний аналіз, оцінка і синтез нових та складних ідей; професійна практика і розв’язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем) – ПРН2, ПРН3; ПРН7; ПРН9; ПРН10; ПРН11; ПРН12; ПРН13, ПРН14; ПРН20.
- комунікація (спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та / або професійної діяльності) – ПРН15, ПРН18.
- автономність і відповідальність (лідерство та повна автономність під час реалізації завдань; соціальна відповідальність за результати прийняття рішень; здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися упродовж життя, відповідальність за навчання інших) – ПРН8; ПРН16.

2. Структура та зміст освітньої програми

2. 1. Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90 кредитів ЄКТС.

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти відсутній. Освітньою програмою визначено обсяг обов'язкових компонентів – 65 кредитів ЄКТС.

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

25 кредитів ЄКТС.

2.3. Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? *довге поле*

Зміст ОП СОБз відповідає опису предметної області: галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Об'єктом вивчення є комплекс психолого-педагогічних і біологічних наук, спрямований на компетентнісне навчання біології та основ здоров'я в закладах освіти різних типів. ОП СОБз має на меті підготовку вчителів біології та основ здоров'я, викладачів. Тому особлива увага приділяється вивченню сучасних методик і технологій навчання біології та основ здоров'я. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності у сфері освіти і реалізує це через навчання і практичну підготовку. Виробничі (педагогічна, асистентська і передатестаційна) практики забезпечують підготовку фахівців у реальному середовищі майбутньої професійної діяльності, а саме – закладах освіти.

Серед обов'язкових компонентів ОП СОБз комплекс психолого-педагогічних дисциплін, у тому числі методик, складає 14 кредитів. Комплекс біологічних дисциплін – 21 кредит. Практична підготовка – 21 кредит. ОП СОБз розроблена з урахуванням листа МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р. (щодо примірного зразка освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів). Спорідненою за предметною областю є ОП «Середня освіта (Біологія)», що акредитована у 2019 р. (сертифікат про акредитацію – серія УД № 18006861).

2.4. Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? коротке поле

Інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни, частка яких складає 25 кредитів від загального обсягу ОП (27,8%). Індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вибіркової компоненти ОП СОБз передбачено «Положенням про організацію освітнього

процесу» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2017.pdf), «Положенням про стратегію інтернаціоналізації РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_strategia_internacionalizacii_rshu.pdf,

«Положенням про змішане навчання»

(http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_pro_zmish_navch_2019.pdf) і

регламентується через такі процедури:

- 1) інформування здобувачів вищої освіти щодо переліку запропонованих вибіркових навчальних дисциплін;
- 2) самостійне обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вибіркових компонентів навчального плану;
- 3) створення індивідуального навчального плану студента;
- 4) організація навчання через різні форми: денна, заочна;
- 5) складання індивідуальних графіків навчання та сесії;
- 6) отримання права на академічну відпустку, зокрема з причини навчання в інших закладах освіти;
- 7) визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО;
- 8) впровадження змішаного навчання.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

У РДГУ створено систему реалізації прав здобувачів вищої освіти щодо вибору компонентів ОП СОБз, яка регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ».

Перелік дисциплін для вибору здобувачами вищої освіти за ОП СОБз (не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС від обсягу ОП) визначається в межах ОП СОБз і навчального плану, який містить цикл дисциплін загальної та професійної підготовки.

Для здобувача вищої освіти за ОП СОБз процес вибору навчальних дисциплін виглядає таким чином:

– перший крок: узагальнена деканатами факультетів інформація про запропоновані здобувачам вищої освіти до вільного вибору навчальні дисципліни до 15 березня навчального року, що передуює навчальному року, у якому розпочинається вивчення зазначених дисциплін, передається до групи з формування та адміністрування сайту університету для розміщення на сайті університету. Кафедри забезпечують оприлюднення на сайті університету робочих програм навчальних дисциплін, запропонованих студентам для вільного вибору. Одночасно інформація про орієнтовні переліки дисциплін вільного вибору студента та викладацький склад для їхнього забезпечення оприлюднюється на факультетських дошках оголошень;

– другий крок: здобувачі вищої освіти денної і заочної форми ознайомлюються з переліками запропонованих дисциплін, їхніми навчальними програмами та складом лекторів на основі інформації, розміщеної на сайті університету та дошках оголошень факультетів;

– третій крок: записи здобувачів вищої освіти на вивчення обраних дисциплін здійснюються на підставі власноруч написаних заяв на ім'я декана до 15 квітня (I–III курс денної форми навчання), до 15 червня (I–III курс заочної форми навчання), до 14 вересня (здобувачі вищої освіти денної і заочної форми, які вступили на навчання за освітнім рівнем «магістр»). Заяви подають у деканат, де вони зберігаються протягом усього терміну їх навчання.

– четвертий крок: на підставі заяв здобувачів вищої освіти протягом тижня з моменту їх отримання деканати формують групи з вивчення вибіркового дисциплін з урахуванням окремих корекцій вибору здобувача з метою виконання умов щодо мінімальної кількості здобувачів, які можуть бути записані на певну дисципліну та уникнення збігів у розкладі. Склад груп погоджує декан. Службові записки за підписом декана про обрані для вивчення здобувачів вищої освіти вибіркової дисципліни, кількість сформованих груп та їхню чисельність деканати подають до навчального відділу університету.

– п'ятий крок: після формування груп для вивчення вибіркового дисциплін циклу загальної підготовки та погодження деканом факультету складу груп для вивчення вибіркового дисциплін здобувачів вищої освіти циклу професійної підготовки інформація про обрані дисципліни заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Із цього моменту вибіркова навчальна дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою для вивчення.

Кафедра біології та здоров'я людини оновлює перелік вибіркового дисциплін ОП СОБз.

2.5. Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

В ОП СОБз передбачено три види практики: виробничу (педагогічну), виробничу (асистентську) та передатестаційну. Виробничі (педагогічна й асистентська) практики забезпечують підготовку фахівців у середовищі майбутньої професійної діяльності. Практики проводяться після засвоєння здобувачами програми теоретичної підготовки. Передатестаційна практика спрямована на узагальнення та апробацію здобувачами вищої освіти результатів кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Метою виробничої (педагогічної) практики є підготовка майбутнього вчителя до навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти.

Мета виробничої (асистентської) практики – підготовка майбутнього фахівця до викладання біологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Під час виробничих практик здобувачі вищої освіти опановують сучасні методи й технології навчання, ознайомлюються з формами організації освітнього процесу в закладах освіти, набувають фахових умінь і навичок приймати самостійні рішення в умовах майбутньої професійної діяльності, систематично поповнюють свої знання і творчо використовують їх у різних навчальних ситуаціях.

Виробничі практики є важливим складником ОП СОБз, обов'язковим компонентом практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Зворотній зв'язок із роботодавцями відображено у відгуку про роботу практиканта з бази практики.

2.6. Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП *коротке поле*

ОП СОБз містить низку освітніх компонентів, які сприяють набуттю не тільки суто професійних hard-навичок, але й соціальних soft-навичок, зокрема:

- комунікації («Іноземна мова в професійній діяльності», «Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці», «Психологія вищої школи», «Соціальна філософія»);
- здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах («Цивільна безпека», «Біоетика та біобезпека»);
- здатність навчатися протягом усього життя («Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи»);
- вміння владжувати конфлікти, працювати в команді («Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Соціальна філософія»);
- здатність логічно і системно мислити («Методологія і методи наукових досліджень в біології», «Філософія та методологія науки»);
- креативність («Методика навчання у вищій школі», «Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я»);
- адаптивність («Цивільна безпека», «Концепція сталого розвитку»).

В освітньому процесі за ОП СОБз застосовують різноманітні форми та методи навчання, які сприяють набуттю соціальних навичок: інтерактивні технології навчання, проведення дебатів, дискусій; розв'язування ситуативних завдань; самонавчання, завдання з пошуку інформації, аналізу наукової літератури, підготовка доповідей; тренінги тощо.

Розвиток соціальних навичок – дуже важливий для професійної діяльності майбутнього вчителя та викладача.

2.7. Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? *коротке поле*

В умовах відсутності професійного стандарту, зміст ОП СОБз орієнтований на здобуття компетентностей, що свідчать про придатність випускників до працевлаштування і подальшого навчання за професіями за класифікатором ДК 003:2010: викладач закладу вищої освіти, викладач професійно-технічного навчального закладу, вчитель закладу загальної середньої освіти, методист-валеолог, педагог-валеолог.

Це досягається за рахунок такої структури освітніх компонентів:

- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей вчителя / педагога (ОК1, ОК2, ОК5) через знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей вчителя / викладача біології та здоров'я людини, викладача (ОК11, ОК12, ОК14, ОК15, ВК11, ВК12, ВК15, ВК16) через формування здатності застосовувати сучасні методики та технології навчання в професійній діяльності;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей біолога (ОК4, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10, ВК5, ВК6, ВК7, ВК8, ВК9, ВК10, ВК13, ВК14) через формування здатності використовувати знання, уміння й навички в галузі фундаментальних розділів біології для дослідження біологічних явищ і процесів;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей педагога-валеолога (ОК6, ОК12, ОК13, ВК15) через формування здатності упроваджувати здоров'язберезувальні та оздоровчі технології в педагогічній діяльності.

2.8. Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти РДГУ (включно із самостійною роботою) визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ» (розділ 7 «Навчальний час здобувача вищої освіти», п. 7.1.), згідно з яким:

- навчальний день – складник навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю не більше 9 академічних годин;
- навчальний тиждень – складник навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю, як правило, 45 академічних годин (1,5 кредити ЄКТС);
- кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним планом і повинен становити не менше 50% та не більше 67% загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Графіком навчального процесу та навчальним планом передбачається рівномірне навчальне навантаження впродовж семестру, навчального року з урахуванням обсягу окремих освітніх компонентів ОП.

Згідно з опитуванням, 2,7% здобувачів вищої освіти вважає, що потрібно збільшити кількість годин для самостійного опрацювання навчального матеріалу, 17,1% – частково збільшити, 55,6% – задовольняє встановлений обсяг, а 24,6% респондентів не визначилися.

2.9. Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

За ОП СОБз не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

3.1. Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.rshu.edu.ua/pravy-la-pryiomu-do-rdhu>

3.2. Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? *коротке поле*

Відповідно до правил прийому на навчання до РДГУ у 2018 р. (далі – Правила прийому) для здобуття ступеня магістра за ОП СОБз мали право вступати особи, які здобули ступінь бакалавра, магістра або ОКР спеціаліста. Конкурсний відбір здійснювався за результатами вступних випробувань: фахового випробування з біології та іспиту з іноземної мови. Для осіб, які вступали на навчання на основі іншої спеціальності, було передбачено додаткове випробування.

Конкурсний бал розраховувався як сума балів, отриманих за результатами фахового випробування, вступного іспиту з іноземної мови за шкалою від 100 до 200 балів і балів за інші показники конкурсного відбору (середній бал документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), який розраховувався за 20-бальною шкалою).

Відповідно до Правил прийому та «Положення про приймальну комісію Рівненського державного гуманітарного університету», які обумовлюють вимогу щодо щорічного складання екзаменаційних матеріалів, програми вступних випробувань та екзаменаційних білетів для вступу на навчання за ОП СОБз були сформовані з урахуванням пропозицій стейкхолдерів у 2019 році.

Екзаменаційні матеріали були представлені голові приймальної комісії за три місяці до початку прийому документів і розміщені на вебсайті РДГУ: <http://www.rshu.edu.ua/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/133-struktura-rdhu/pryimalna-komisii/1293-dlia-vstupnykiv-na-zdobuttia-osvitnoho-stupenia-mahistra>.

3.3. Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_por_vidr_per_navch.pdf).

Для перезарахування результатів попереднього навчання (формального, неформального) особа, яка переводиться з іншого ЗВО, до заяви додає академічну довідку, сертифікати про проходження сертифікатних програм декану факультету.

При повній відповідності назви вивченої дисципліни, шкали оцінювання з обсягом, рівноцінним або більшим, ніж зазначений у навчальному плані освітньої програми, на яку переводиться чи поновлюється особа, дисципліна перезараховується автоматично. При розбіжностях між раніше використаною шкалою оцінювання результатів навчання з діючою, оцінка по 100-бальній шкалі перезараховується за схемою: А – 90, В – 82, С – 74, D – 64.

При частковій невідповідності назви чи обсягів дисципліни в наданому особою документі та навчальному плані ОП СОБз, на яку поновлюється чи переводиться особа, проводиться співбесіда, під час якої діагностуються знання, уміння. Результати співбесіди викладач оцінює за національною шкалою, шкалою ЄКТС та 100-бальною шкалою.

Всі документи РДГУ, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщено на офіційному вебсайті РДГУ і знаходяться у відкритому доступі.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

Практики застосування вказаних правил щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, для зарахування на навчання за ОП СОБз не було.

3.4. Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Згідно із «Законом про освіту», неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та / або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки».

Особі, яка поновлюється чи переводиться для здобуття освітнього ступеня бакалавра, допускається перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті, в обсязі до 30 кредитів ЄКТС.

З огляду на це, в РДГУ розроблено «Положення про сертифікатні програми» (http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_sert_prog_rshu.pdf).

Сертифікатна програма (СП) – це спеціалізований навчальний курс встановленої тривалості, який передбачає цільову підготовку групи суб'єктів (слухачів), відповідно до визначеного Положення.

Випусковою кафедрою для здобувачів вищої освіти розроблено такі сертифікатні програми: «Формування здоров'язберезувальної компетентності учнів у закладах загальної середньої освіти», «Інтродукція та акліматизація декоративних рослин», «Біотехнологічні методи захисту довкілля».

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? *коротке поле*

Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті з ОП СОБз не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

4.1. Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи *коротке поле*

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП СОБз здійснюється на денній і заочній формі навчання.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf), освітній процес в університеті здійснюється у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота здобувачів вищої освіти, практична підготовка, контрольні заходи. Основні види навчальних занять в університеті (лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація) проводяться із застосуванням відповідних методів навчання.

Словесні методи (лекція, пояснення, бесіда, робота з науковою літературою) навчання спонукають здобувачів вищої освіти до створення в уяві певного образу, приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ і понять. Для вивчення біологічних дисциплін обов'язковими є наочні та практичні методи. Наочні методи навчання передбачають демонстрацію, ілюстрацію та спостереження (сприймання процесів без втручання в ці процеси). Практичні методи навчання (виконання лабораторних і практичних робіт) сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу щодо конкретної теми або розділу. Крім традиційних методів навчання, використовують інноваційні, зокрема інтерактивні методи.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання представлена в таблиці 3.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? *коротке поле*

РДГУ сприяє реалізації студентоцентрованого підходу у виборі форм і методів навчання і викладання. За кожною дисципліною викладачі визначають форми і методи навчання, які наведено в робочих програмах навчальних дисциплін (силабусах), де здобувачі вищої освіти мають можливість з ними ознайомитись.

Вибір методів і форм навчання відповідає принципам академічної свободи для всіх учасників освітнього процесу. Куратор надає кваліфіковані консультації щодо формування та реалізації індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, організації освітнього процесу та роз'яснює, які форми і методи навчання можливі в опануванні ОП СОБз. Випусковою кафедрою пропагуються кращі практики викладання навчальних дисциплін, які демонструються під час відкритих занять викладачів кафедри.

Для визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання в жовтні 2019 р. було проведене опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за другим (магістерським) рівнем освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), денної форми навчання.

За результатами опитування, здобувачі вищої освіти за ОП СОБз продемонстрували задоволеність методами навчання і викладання на рівні 100%, зокрема використанням інноваційних методів викладання (100%), застосуванням на лекційних заняттях проблемних питань, дискусій (100%) тощо.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в РДГУ» освітній процес базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності, безперервності, академічної мобільності, академічної свободи та незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf).

Для всіх учасників освітнього процесу забезпечується академічна свобода, яка полягає в самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності.

Науково-педагогічним працівникам надається можливість творчо наповнювати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми навчальних дисциплін, обирати методи навчання для ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, обирати самостійну форму вивчення окремих тем. Під час вивчення дисциплін викладачі дають можливість здобувачам висловити власну думку і відстоювати свої погляди.

Академічна свобода здобувачів вищої освіти досягається також шляхом надання їм права вільно обирати теми курсових і кваліфікаційних робіт, тематику наукових досліджень, реалізувати право на академічну мобільність, на навчання одночасно за декількома ОП, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану (вибіркових компонентів освітньої програми). Особисті погляди викладачів, формальні чи неформальні інституційні практики не є перешкодою для реалізації здобувачами освіти своєї академічної свободи в цих питаннях.

4.2. Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

На початку навчального року відбуваються організаційні збори здобувачів вищої освіти, на яких їх ознайомлюють із загальною інформацією про ОП СОБз.

Здобувачам вищої освіти за ОП СОБз ця інформація надається на першому занятті з дисципліни або на настановчій конференції з практики.

Інформація щодо цілей, змісту і очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів висвітлена в робочих програмах і силабусах на сайті кафедри (<http://kbf-rshu.org.ua/>).

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідно до «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» та методичних рекомендацій до її розробки.

У 2019 р. викладачами кафедри біології та здоров'я людини започатковано розроблення силабусів навчальних дисциплін, у яких деталізовано вимоги до вивчення дисципліни.

Доступ до інформаційних ресурсів щодо освітньої діяльності в РДГУ вільний і безоплатний.

4.3. Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

Комплексними темами науково-дослідної роботи випускової кафедри є: «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук» (державний реєстраційний номер 0116U002990), «Інноваційні технології навчання біології у ЗВО».

Здобувачі вищої освіти долучаються до науково-дослідної роботи випускової кафедри під час підготовки кваліфікаційної роботи, оприлюднюють результати своїх досліджень під час науково-практичних конференцій (щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Наука, освіта, суспільство очима молодих», а також Всеукраїнської конференції з міжнародною участю «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук») і публікуються у збірниках наукових праць.

4.4. Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

Центр забезпечення якості освіти РДГУ, до функцій якого входить перегляд змісту освітніх програм, здійснює моніторинг ОП та надає рекомендації щодо їх оновлення.

Зокрема, в 2019 р. згідно з побажаннями стейкхолдерів під час перегляду ОП СОБз було змінено такі освітні компоненти: «Методику навчання біології у вищій школі» на «Методику навчання біології та основ здоров'я» та «Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї» на «Медико-біологічні, психологічні та соціальні аспекти здоров'язбереження».

У 2019 р. під час перегляду робочих програм навчальних дисциплін були внесені відповідні зміни з вищезазначених дисциплін і започатковано підготовку силабусів навчальних дисциплін, а також представники освітніх установ, що є потенційними роботодавцями, прийняли участь у процедурі перегляду робочих програм навчальних дисциплін.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відбувається під час:

- стажування в закладах вищої освіти України та за кордоном;
- проведення науково-методичних семінарів, з урахуванням тенденцій сучасних педагогічних технологій;
- участі викладачів кафедри в науково-практичних конференціях, у ході яких обговорюють сучасні проблеми біологічної науки та освіти, що позитивно впливає на оновлення змісту навчальних дисциплін.

Зокрема, проф. Грицай Н.Б. було проведено методичний семінар з теми «Інноваційні технології у підготовці майбутніх учителів біології та основ здоров'я» для покращення якості викладання фахових дисциплін.

На основі принципу академічної свободи викладачі визначають, які наукові та практичні досягнення варто пропонувати здобувачам вищої освіти під час навчання.

Щорічно перегляд змісту освітнього компоненту обговорюється на засіданнях кафедри біології та здоров'я людини, узгоджується гарантом спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) (д.пед.н., проф. Грицай Н.Б.) та схвалюється навчально-методичною комісією факультету.

4.5. Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО *коротке поле*

Інтернаціоналізація діяльності РДГУ регулюється «Положенням про стратегію інтернаціоналізації РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_strategia_internacionalizacii_rshu.pdf) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2017.pdf).

Здійснюється стажування викладачів на базі закордонних ЗВО-партнерів Республіки Польща. Так, доц. Трохимчук І.М. стажувалась у Варшаві (International Institute of Innovations «Science – Education – Development, Warsaw, 2016). Проф. Грицай Н.Б. пройшла стажування в Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові та провела науковий семінар про підготовку майбутніх учителів біології (<http://grytsai.rv.ua/?p=1274>), опублікувала спільну наукову статтю разом з польською колегою. Проф. Мельник В. Й., доц. Рудь О. Г., ст. викладач Куцоконь Л. П., ст. викадач Толочик І.Л. стажувалися в Університеті імені М. Кюрі-Склодовської (м. Люблін).

Здобувачі вищої освіти за ОП СОБз мають право проходити стажування і семестрове навчання за програмами академічної мобільності в ЗВО-партнерах.

Університетом укладено міжнародні угоди про співпрацю з закладами освіти: Академією імені Яна Длугоша (Польща, м. Ченстохова), Жешувським університетом (Польща, м. Жешув), Вищою школою Уні-Терра в Познані (Польща, м. Познань), Вищою Професійною Школою у Тарнові (Польща, м. Тарнов), Кишинівським державним педагогічним університетом імені Іона Крянге (Молдова, м. Кишинів) та ін.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти

та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf) і «Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_ocinuvana_znan_umin_zvo_rshu_2018.pdf) контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовки здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою.

Виконання здобувачем вищої освіти усіх видів робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр з відповідної навчальної дисципліни та наявність мінімального порогового рівня оцінки кожного програмного результату є обов'язковою умовою для допуску до підсумкового контролю з дисципліни. Результати модульного контролю фіксуються в журналах обліку роботи академічних груп.

Підсумковий контроль (семестровий контроль і атестація) здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти на певному освітньому рівні або на окремих його етапах.

Форми підсумкового контролю з навчальних дисциплін відображено в освітній програмі та навчальному плані.

Семестровий контроль здійснюється у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу,

визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік планується згідно з навчальним планом.

Екзамени складаються здобувачами вищої освіти в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному освітньому рівні.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни (силабусі), оприлюднених на сайті кафедри: <http://kbmf-rshu.org.ua/>.

У робочій програмі навчальної дисципліни наведено розподіл балів за змістовими модулями, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості й трудомісткості.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій.

Викладачі на заняттях проводять роз'яснювальну роботу з метою ознайомлення здобувачів вищої освіти з методами контролю та критеріями оцінювання.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) та «Положенням про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_ocinuvana_znan_umin_zvo_rshu_2018.pdf) прозорість контролю забезпечується ознайомленням студентів на початку вивчення дисципліни з формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти із системою оцінювання результатів навчання: формою підсумкового контролю, формами поточного контролю, критеріями оцінювання, прикладами контрольних завдань тощо.

Здобувач вищої освіти самостійно може ознайомитися з інформацією про форми контрольних заходів до початку вивчення дисциплін, яка міститься на сайті кафедри (ОП, графік навчального процесу, розклад занять, робочі програми навчальних дисциплін, (силабуси). А також, викладачі на першому занятті з навчальної дисципліни, надають здобувачам вищої освіти за ОП СОБз інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, ознайомлюють із робочими навчальними програмами дисципліни (силабусом).

Графік проведення екзаменаційної сесії оприлюднюється на дошці оголошень деканату та на сайті кафедри не пізніше ніж за місяць до початку сесії.

5.2. Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) відсутній.

Атестація здобувачів вищої освіти ОП СОБз здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Кваліфікаційна (магістерська) робота є науково-практичним доробком, що містить науково обгрунтовані теоретичні та експериментальні результати, висновки й рекомендації і свідчить про спроможність здобувача вищої освіти самостійно проводити наукові дослідження.

Кваліфікаційні (магістерські) роботи виконуються на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти в університеті й передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх під час розв'язання конкретних наукових, технічних, економічних виробничих та інших завдань;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти зі світовими науковими здобутками у відповідних галузях і залучення їх до реалізації наукових тем кафедр та / або індивідуальних тем досліджень викладачів;
- розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою роботи.

У РДГУ всі атестаційні роботи здобувачів вищої освіти обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат.

5.3. Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів описана в «Положенні про організацію освітнього процесу в РДГУ» та в «Положенні про оцінювання знань та умінь студентів РДГУ», «Положенні про екзаменаційну комісію у РДГУ», «Положенні РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки». Ці документи оприлюднені на сайті університету та знаходяться у вільному доступі (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/polozhennia-ta-rekomendatsii>). Вони визначають процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторного складання й оскарження результатів.

За кожною ОП розробляється навчальний план, який затверджується рішенням вченої ради університету та є основою для складання Графіку навчального процесу, що затверджується наказом ректора РДГУ. Він регулює процедуру освітнього процесу (послідовність і тривалість окремих його елементів), зокрема контрольних заходів.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Для проведення атестації здобувачів створюються екзаменаційні комісії, персональний склад яких затверджується наказом РДГУ не пізніше ніж за місяць до початку її роботи. Графік проведення захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт також затверджується наказом ректора РДГУ та оприлюднюється на дошках оголошень кафедри та деканату.

**Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів?
Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів?
Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП *коротке поле***

Прозорість і неупередженість оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти є одним із принципів забезпечення якості освітнього процесу.

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст і кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінювання, оприлюдненням термінів складання контрольних заходів.

Також встановлюються єдині правила повторного складання контрольних заходів, оскарження результатів атестації. Крім того, для об'єктивності проведення захисту курсових робіт і звітів з усіх видів практик створюється комісія у складі трьох викладачів кафедри.

Формування складу екзаменаційних комісій здійснюється відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_exam_komis_2019.pdf).

Захист кваліфікаційних (магістерських) робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії та екзаменаторів.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти, оцінювання знань в університеті є об'єктивним (100%).

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти ОП СОБз, а також конфлікту інтересів не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf) здобувачам вищої освіти, які одержали під час семестрових контрольних заходів незадовільну оцінку, надається можливість поліпшити результат оцінювання до початку наступного семестру. Повторне складання семестрового модульного контролю допускається не більше двох разів із кожної дисципліни у встановлений строк: один раз викладачу, другий – комісії, згідно з графіком, який укладається деканом факультету.

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, одержують незадовільну оцінку. Здобувачеві вищої освіти, який за результатами повторного оцінювання отримав незадовільні оцінки, дозволяється повторне вивчення залікового кредиту.

Не допускається перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки. Але у виняткових випадках дозвіл може надати ректор.

Здобувач вищої освіти, який не склав атестаційний екзамен або не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторної атестації протягом трьох років після закінчення університету.

Для повторного складання атестаційних екзаменів чи захисту тієї ж роботи здобувач вищої освіти повинен поновитися за місяць до початку атестації на відповідній спеціальності. У разі опрацювання нової теми кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти поновлюється на навчання до початку передатестаційної практики згідно з графіком навчального процесу.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf) здобувач вищої освіти має право на оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Згідно з п. 6.12.3.6 у випадку незгоди з атестаційною (екзаменаційною) оцінкою здобувач подає апеляцію на ім'я ректора після оприлюднення оцінок в одноденний термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та декана факультету. Не розглядають апеляції, подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Головою комісії призначається проректор з навчально-виховної роботи. До складу комісії входять: декан, завідувач кафедри, викладач відповідної кафедри, який не є екзаменатором.

Апеляція розглядається в триденний термін, як правило, в присутності здобувача вищої освіти на засіданні апеляційної комісії. Члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується відразу після її засідання. Згідно з цим рішенням екзаменатор (семестровий екзамен) або секретар екзаменаційної комісії (атестація) вносить відповідні зміни до екзаменаційної відомості або протоколу засідання екзаменаційної комісії.

За ОП СОБз оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не відбувалось.

5.4. Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? коротке поле

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в РДГУ знайшли відображення в: «Положенні про організацію освітнього процесу в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf), «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf), «Положенні про академічну доброчесність у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf), «Положенні про Інституційний депозитарій РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_repoz_rshu.pdf).

Так, у «Положенні про організацію освітнього процесу в РДГУ» (п. 6.12.3.3) зазначено, що декан факультету перед початком атестації подає екзаменаційній комісії перелік документів, серед яких – висновок комісії з дотримання академічної доброчесності.

У «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» окремий розділ присвячено запобіганню та виявленню академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу.

У «Положенні про академічну доброчесність у РДГУ» описано форми академічної недоброчесності і визначено академічну відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Для контролю та моніторингу дотримання принципів та правил академічної доброчесності в університеті створено Раду з питань академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? *коротке поле*

На ОП СОБз для протидії академічному плагіату використовується програмно-технічна система «Anti-Plagiarism».

У разі негативного висновку системи «Anti-Plagiarism» робота повертається на доопрацювання.

Крім того, з метою протидії порушенням академічної доброчесності на ОП СОБз науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти інформуються про неприпустимість плагіату.

В РДГУ функціонує Рада з питань академічної доброчесності, а на кожному факультеті діють Комісії з дотримання академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? *коротке поле*

Для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти в РДГУ проводиться консультування щодо вимог до написання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.

Запобігання академічного плагіату передбачає: розповсюдження методичних матеріалів із вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела; ознайомлення здобувачів вищої освіти з «Положенням про академічну доброчесність у РДГУ».

Сприяння дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та формування культури академічної доброчесності позитивно впливає на престиж закладу освіти та його кадрового складу, підвищує рейтинг ЗВО, що сприяє зростанню привабливості університету на ринку освітніх послуг для здобувачів, його конкурентоздатності в сучасних умовах.

Для здобувачів вищої освіти за ОП СОБз така інформація надається в межах навчальної дисципліни «Методологія і методи наукових досліджень в біології» (змістовні модулі: академічна доброчесність та її дотримання науковцем та здобувачем освіти; інтелектуальна власність; захист авторських прав в Україні).

Академічна доброчесність як позитивна практика популяризується в ЗВО через постійну роз'яснювальну роботу комісій з академічної доброчесності.

**Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності?
Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти
відповідної ОП *коротке поле***

Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) визначено відповідальність за академічний плагіат учасників освітнього процесу.

У «Положенні про академічну доброчесність у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf) визначено, що за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники РДГУ можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

Обов'язкова перевірка на академічний плагіат кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти за ОП СОБз передбачена у грудні 2019 р.

Ситуацій порушення академічної доброчесності щодо здобувачів вищої освіти за ОП СОБз не зафіксовано.

6. Людські ресурси

6.1. Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *коротке поле*

Конкурсний добір викладачів на вакантні посади науково-педагогічних працівників проводиться на основі: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Наказу МОН України від 05.10.2015 №1005 «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», Статуту РДГУ (http://www.rshu.edu.ua/images/st_rshu_2017.pdf) та «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у РДГУ» (<http://www.rshu.edu.ua/files/univer/zamvakant2018.pdf>). Основною метою є відбір науково-педагогічних працівників, які відповідають встановленим критеріям: високі моральні якості, відповідний фізичний та психічний стан здоров'я, рівень професійної підготовки, повна вища освіта.

Розгляд документів претендентів на вакантні посади здійснюється конкурсною комісією університету (склад затверджується наказом РДГУ). Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності. Під час первинного проходження конкурсу для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому провести пробні заняття.

Згідно з наказом РДГУ від 07.06.2019 р. №112-01-01 при конкурсному відборі на вакантні посади науково-педагогічних працівників враховують інформацію про види та результати професійної діяльності особи за спеціальністю.

6.2. Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу
коротке поле

РДГУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Випускова кафедра співпрацює з міським управлінням освіти, методичними об'єднаннями вчителів, а також із провідними закладами загальної середньої освіти м. Рівного (Рівненська українська гімназія, Рівненська ЗОШ І–ІІІ ст. № 11, Рівненська ЗОШ І–ІІІ ст. № 13 та ін.), на базі яких проводиться виробнича практика здобувачів вищої освіти.

Роботодавці беруть участь у вдосконаленні освітніх програм та навчальних планів.

6.3. Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*

У межах співпраці із закладами загальної середньої освіти на практичні заняття з методичних дисциплін запрошують педагогів-практиків, зокрема переможців конкурсів «Учитель року» (Зламан С. В., Редкодубську С. М.), які є випускниками ЗВО і стейкхолдерами ОП.

До проведення окремих практичних занять із навчальної дисципліни «Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї» було залучено головного лікаря Рівненського обласного клінічного лікувально-діагностичного центру імені В.Поліщука, лікаря-гінеколога, заслуженого лікаря України, кандидата медичних наук Шустика Романа Петровича.

Професіонали-практики можуть бути рецензентами кваліфікаційних робіт, а представників роботодавців запрошують на публічний захист кваліфікаційних (магістерських) робіт.

Викладачі випускової кафедри проф. Грицай Н. Б., доц. Сяська І. О., доц. Трохимчук І. М., доц. Ойцюсь Л. В., доц. Гусаковська Т. М., ст. викладач Куцоконь Л. П., ст. викладач Денисюк Н. В. мають досвід роботи в закладах загальної середньої освіти та в закладах позашкільної освіти.

6.4. Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

У РДГУ процедура підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентуються «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/nauka/pol_pidv_kval_stag_prac_rshu_2017.pdf).

Відповідно до цього положення для сприяння професійному розвитку викладачів застосовуються такі види підвищення кваліфікації: довгострокове підвищення кваліфікації; короткострокове підвищення кваліфікації (семінари, тренінги, вебінари, «круглі столи» тощо; стажування).

Викладачі РДГУ проходять підвищення кваліфікації в Україні і закордонних ЗВО, з якими університет уклав відповідні угоди. Дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям, тематику, строки (не рідше, ніж раз на п'ять років) підвищення кваліфікації.

Викладачі кафедри біології та здоров'я людини пройшли підвищення кваліфікації в Польщі: доц. Трохимчук І.М. пройшла стажування в Міжнародному інституті інновацій «Наука-Освіта-Розвиток» (м. Варшава), проф. Грицай Н.Б. – в Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові (м. Ченстохова), проф. Мельник В.Й., доц. Рудь О.Г., ст. викладач Куцоконь Л.П., ст. викладач Толочик І.Л. – в Університеті імені М. Кюрі-Склодовської (м. Люблін).

Одним із прикладів сприяння професійному розвитку викладачів є призначення для молодих викладачів наставників, які допомагають і супроводжують їх у професійній діяльності (проф. Мельник В.Й. була наставником викладача Толочик І.Л.).

6.5. Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності *коротке поле*

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників РДГУ передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується нормативно-правовою базою: Статут, Колективний договір між адміністрацією і колективом РДГУ на 2015–2020 рр. (додаток № 7 «Положення про матеріальне заохочення та матеріальну допомогу працівникам РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_pro_mat_zaoch.pdf), «Положення про конкурс наукової та науково-технічної діяльності РДГУ «Науковець року»» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_nauk_roku_rshu.pdf) та інші.

У Статуті РДГУ (http://www.rshu.edu.ua/images/st_rshu_2017.pdf) зазначено, що за досягнення високих результатів у професійній діяльності наукові, науково-педагогічні та інші працівники Університету можуть бути представлені до державних нагород, присвоєння почесних звань, відзначення преміями, грамотами, іншими видами морального і матеріального заохочення; ректор Університету відповідно до законодавства, Статуту та колективного договору визначає порядок, встановлює розміри доплат, надбавок, премій, матеріальної допомоги та заохочення педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників.

Щороку проводиться конкурс наукової та науково-технічної діяльності «Науковець року». Кафедрою педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи проводиться конкурс викладацької майстерності, круглий стіл «Акмеологічні детермінанти професійного зростання викладача вищої школи».

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

7.1. Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання? *коротке поле*

Документи про фінансову діяльність, організацію освітнього процесу та інші документи нормативно-правової бази розташовані на сайті РДГУ: <http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publiczna-informatsiia/finansovi-dokumenty>.

Освітня діяльність з підготовки здобувачів вищої освіти за ОП СОБз забезпечується матеріально-технічною базою РДГУ, яка відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

Кафедра біології та здоров'я людини має свою сторінку на сайті РДГУ (<http://kbfm-rshu.org.ua/>), де розміщуються навчально-методичні матеріали для здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти за ОП СОБз мають вільний доступ до фондів та електронних каталогів наукової бібліотеки РДГУ, де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану (<http://library.rshu.edu.ua/>).

Навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів.

Випускова кафедра біології та здоров'я людини має достатню матеріальну базу (спеціалізовані аудиторії, лабораторії, кабінети) для здійснення освітнього процесу.

7.2. Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

РДГУ забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП СОБз.

Для забезпечення освітнього процесу РДГУ використовує комп'ютерну техніку та мережеве обладнання, яке забезпечує функціонування локальної інформаційно-обчислювальної мережі та відповідне обладнання кафедр факультетів. Її функціонування та абонентський доступ забезпечують структурована кабельна система, підведена до кожного комп'ютеризованого робочого місця навчальних комп'ютерних лабораторій, та активне мережеве обладнання рівнів розподілу та доступу.

Лабораторії мають відкриту безпроводну зону Wi-Fi, що дозволяє використовувати портативні засоби для доступу до ресурсів Інтернет, локальних ресурсів файлового сервера.

Наукова бібліотека РДГУ володіє більш як півмільйонним книжковим фондом. Фонди бібліотеки поповнюються книгами та брошурами науковців університету. Формується фонд електронних джерел інформації. Бібліотека отримує близько 200 назв періодичних видань.

За результатами опитувань, усі здобувачі вищої освіти задоволені навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу (100%), а матеріально-технічною базою – 77,7% повністю, 22,3% – частково.

Освітнє середовище в ЗВО загалом задовільняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти завдяки збалансованості матеріальних ресурсів і відповідності критеріям студентоцентрованого навчання.

7.3. Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) *коротке поле*

РДГУ має необхідні документи, які засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу (Наказ МОН України від 03.08.2016 р. № 927 «Про закріплення державного майна за Рівненським державним гуманітарним університетом»), висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (від 27.06.2013 р. № 05.03.02-04/57842), документи щодо відповідності вимогам правил пожежної безпеки (Довідка від 27.09.2019 р. №04/2049, видана Головним управлінням ДНС України в Рівненській області) та нормам з охорони праці (Декларація відповідності матеріально-технічної бази роботодавця вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки, зареєстрована в журналі обліку суб'єктів господарювання в Управлінні Держпраці у Рівненській області від 13.01.2016 р. за №005).

Соціально-побутова інфраструктура РДГУ включає бібліотеки, у т.ч. читальні зали, медичний пункт, пункти харчування (їдальні та буфети), актові та концертні зали, спортивні споруди (спортивні майданчики).

ЗВО розроблено план заходів щодо реалізації доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 2018–2021 рр. (затверджений на вченій раді РДГУ 29.11. 2018 р.).

Санітарно-технічний стан навчальних приміщень відповідає чинним нормативним вимогам. Забезпечення інформаційними ресурсами і навчальним обладнанням лабораторій знаходиться на достатньому рівні та підтверджує спроможність закладу освіти провадити освітню діяльність у заявленому обсязі.

7.4. Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? *довге поле*

В РДГУ забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів вищої освіти за ОП СОБз.

Куратор здійснює підтримку здобувачів з усього кола питань навчання в університеті, допомагає та інформує їх. Комунікація викладачів із здобувачами вищої освіти здійснюється під час проведення навчальних занять, консультацій.

Органом студентського самоврядування університету є ГО Студентська рада РДГУ, яка створена з метою вирішення здобувачами вищої освіти питань щодо навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, участі студентів у громадському житті та в управлінні РДГУ. Цей дорадчий орган забезпечує студентам інформаційну, соціальну та організаційну підтримку. Органи студентського самоврядування РДГУ забезпечують захист прав і інтересів здобувачів вищої освіти.

В РДГУ існують механізми забезпечення соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, це насамперед діяльність центру «Студентська соціальна служба», який займається підтримкою соціально незахищених категорій здобувачів вищої освіти: студенти- сироти, позбавлені батьківського піклування, студенти з інвалідністю, студенти-учасники АТО та діти осіб, які брали участь в АТО.

Центр бере участь у розв'язанні соціальних проблем, надає комплекс соціальних послуг, соціально-психологічної адаптації здобувачів вищої освіти першого курсу, організовує та надає послуги у розробці та організації й реалізації соціально-профілактичних заходів, надає психологічну підтримку з питань підготовки здобувачів вищої освіти до формування і реалізації творчого потенціалу та самореалізації завдяки активній співпраці центру «Студентська соціальна служба» з деканатами університету, директором студмістечка, Рівненським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, міською службою у справах дітей, інтернет-центром «Окуляр» для людей з

порушенням зору, відокремленим підрозділом Всеукраїнської громадської організації людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» у Рівненській області, Рівненським регіональним центром фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт».

7.5. Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) *коротке поле*

РДГУ створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами, які навчаються за ОП СОБз. Так, на сайті університету розміщена детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників (<http://www.rshu.edu.ua/spetsialni-umovy-pry-vstupi>).

Згідно з Положенням про Центр «Студентська соціальна служба» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_css_rshu.pdf) РДГУ до його функцій належать: надання індивідуальних та групових консультацій здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами, здійснення соціально-психологічного супроводу осіб різних соціальних категорій. За підтримки Центру проводиться низка заходів, зокрема круглий стіл «Люди з інвалідністю у світовій та українській літературі та їх внесок в історію» (<http://www.rshu.edu.ua/newhome/1310-liudy-z-invalidnistiu-u-svitovii-ta-ukrainskii-literaturi-ta-ikh-vnesok-v-istoriiu>).

Наукова бібліотека також організовує культурно-просвітницькі заходи, які висвітлюють питання освіти та соціальної адаптації людей з особливими освітніми потребами.

У РДГУ розроблено план заходів щодо реалізації доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 2018–2021 рр. (затверджений на вченій раді РДГУ 29.11. 2018 р.). Корпус № 1 обладнано пандусом, у гуртожитках № 5, № 6, № 7 є кімнати для здобувачів вищої освіти з особливими потребами та спеціально обладнані туалети.

7.6. Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? *довге поле*

В РДГУ наявні чіткі і зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП СОБз.

Освітня діяльність університету базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, недискримінації; відкритості і прозорості. Для запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій в РДГУ проводиться необхідна роз'яснювальна робота з учасниками освітнього процесу.

Зокрема, в РДГУ існує центр «Студентська соціальна служба», завданням якої є створення сприятливих умов для реалізації соціальних прав студентів; проведення профілактичних заходів щодо попередження негативних явищ у студентському середовищі; підтримка і розвиток волонтерського руху в студентському середовищі; реалізація програм соціального становлення та соціальної підтримки студентів у межах національних, державних та місцевих цільових програм.

На психолого-природничому факультеті функціонує Ресурсний центр, до роботи в якому залучаються студенти-психологи старших курсів. Згідно з концепцією діяльності центру, студенти опановують ази тренінгової, корекційної, консультативної роботи. Ресурсний центр охоплює: психологічну службу (кризове психологічне консультування, ресурсна підтримка та супровід); психотерапевтичний кіноклуб (створення психологічного простору для професійного спілкування і проєктної взаємодії викладачів та студентів); клуб «Свідоме батьківство» (робота з вагітними та сімейними парами, які

очікують на дитину) та розроблено «Положення про проведення тренінгів для здобувачів вищої освіти РДГУ».

З метою запобігання дискримінації в межах діяльності Регіонального комплексного Науково-методичного центру інноваційних технологій кафедри теорії і методики виховання в університеті проводять акції «16 днів проти гендерно обумовленого насилля» у межах Міжнародної акції, у рамках якої громадськими організаціями, місцевими структурними підрозділами у справах сім'ї та молоді, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводяться заходи з попередження і подолання насильства в сім'ї.

Різноманітні заходи спрямовані на формування особистісної і колективної гендерної культури, організацію психолого-корекційної та тренінгової роботи з питань недискримінації та гендерної рівності тощо.

Процедуру врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домагання, дискримінація, корупція) регулює «Положення про політику попередження і боротьби з сексуальними домаганнями в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_poper_dom.pdf).

Анкетування здобувачів вищої освіти за ОП СОБз, проведене Центром якості освіти, дало підстави стверджувати, що 100% здобувачів не стикалися особисто із випадками хабарництва з боку викладачів (або співробітників університету).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1. Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет *коротке поле*

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) та «Положенням про експертизу освітніх програм та навчальних планів у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_ekspert_op_2019.pdf), «Порядком розгляду та затвердження освітніх програм, навчальних планів та освітнього контенту навчальних дисциплін Навчально-методичними комісіями, Навчально-методичною радою та Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету» (http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/poryadok_rozglyadu_op_np_nmkd_pidruchniki_bop.pdf).

**Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП?
Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим
вони були обґрунтовані? *довге поле***

Перегляд ОП здійснюється щорічно з урахуванням пропозицій всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів.

ОП СОБз за 2019 р. враховує пропозиції роботодавців та здобувачів вищої освіти щодо переліку дисциплін, які стосуються вивчення основ здоров'я. Так, зважаючи на рецензії стейкхолдерів О. М. Турченко, В. Я. Левшенюка та Н. М. Букші, замість дисципліни обов'язкового освітнього компоненту «Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї» введено «Медико-біологічні, психологічні та соціальні аспекти здоров'язбереження», а зміст дисципліни «Методика навчання біології у вищій школі» став одним із змістових модулів дисципліни «Методика навчання біології та основ здоров'я».

8.2. Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП *коротке поле*

Здобувачі вищої освіти РДГУ залучені до участі в діяльності вчених рад факультетів, вченої ради університету, органів студентського самоврядування.

Шляхом анкетування здобувачі висловлюють свою думку та пропозиції щодо змісту ОП СОБз і процедур забезпечення її якості. Так, за результатами опитування здобувачів вищої освіти, 88,9% опитаних вважає, що дисципліни, які вивчаються в межах ОП СОБз, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП *коротке поле*

Згідно з «Положенням про студентське самоврядування в Рівненському державному гуманітарному університеті» (http://www.rshu.edu.ua/images/student/pol_stud_sam_rshu_2018.pdf) органи студентського самоврядування:

- беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти;
- делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;
- вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм.

Органи студентського самоврядування зобов'язані аналізувати та узагальнювати зауваження та пропозиції здобувачів вищої освіти щодо організації освітнього процесу і звертатися до адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення. Адміністрація та інші посадові особи РДГУ, за поданням виконавчого органу студентського самоврядування, зобов'язані вчасно та у повному обсязі інформувати самоврядування РДГУ про рішення, що стосуються безпосередньо здобувачів вищої освіти університету.

8.3. Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості *коротке поле*

У контексті забезпечення якості ОП університетом було укладено угоди з такими закладами загальної середньої освіти: Рівненською українською гімназією, Рівненською загальноосвітньою школою I–III ст. № 11, Рівненською загальноосвітньою школою I–III ст. № 13 та ін.

Крім того, дієвою формою урахування інтересів роботодавців за ОП є щорічне проведення ярмарку професій, круглих столів, які проводяться на базі РДГУ.

Під час реалізації ОП СОБз, з метою удосконалення її змісту на засідання випускової кафедри біології та здоров'я людини були запрошені методист КУ «Рівненський міський методичний кабінет Букша Н. М. та вчитель біології вищої категорії Рівненської ЗОШ I-III ст. №11 Турченко О. М., рекомендації яких були враховані при перегляді ОП СОБз у 2019 р.

8.4. Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП *коротке поле*

За ОП СОБз перший випуск буде здійснено у 2020 році.

Випускова кафедра підтримує тісні зв'язки з випускниками і стежить за траєкторією їх працевлаштування. Так, випускниця 2019 р. суміжної ОП «Середня освіта. Біологія» Миронець М. С. працює вчителем біології Березнівської ЗОШ № 2, випускники ОП «Біологія» Нетецька М. В., Літвінчук В. В., Гулько А. В. працюють за фахом в різних освітніх закладах Рівненщини.

Процедура збору інформації щодо кар'єрного росту випускників проводиться шляхом опитування. У такий спосіб вони діляться власним досвідом працевлаштування та надають інформацію щодо практичного застосування знань і вмінь, здобутих під час навчання. Що враховується при перегляді та оновленні ОП.

8.5. Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

Центр якості освіти координує дії з підготовки, організації, супроводу і проведення освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідно до стандартів / нормативних документів освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти, забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти РДГУ.

Здійснюється контроль і моніторинг внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП СОБз згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Рівненському державному гуманітарному університеті».

ОП СОБз започаткована у 2018 р., під час її реалізації відбулось обговорення змісту ОП СОБз зі стейкхолдерами і за їх рекомендаціями посилено теоретичні та методичні аспекти підготовки вчителя основ здоров'я, а саме введено дисципліни: «Медико-біологічні, психологічні та соціальні аспекти здоров'язбереження», «Методику навчання біології та основ здоров'я».

У процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти рекомендовано впровадити силабуси з 2019–2020 н.р.

8.6. Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП? *довге поле*

Оскільки акредитація ОП СОБз є первинною, то результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, відсутні.

У 2019 р. акредитовано споріднену освітню програму «Середня освіта (Біологія)» другого (магістерського) рівня. Експертна комісія рекомендувала продовжити підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру. Доц. Сяська І.О. продовжує навчатись у докторантурі та працює над дисертацією на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Активізувалась робота щодо публікацій статей у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science – проф. Грицай Н.Б. – 3 статті, доц. Трохимчук І.М. – 1 стаття:

1. Hrytsai N., Diachenko-Bohun M., Grynova M., Grygus I., & Zukow W. Methodical Training System Enhancements of Future Biology Teachers at Pedagogical Universities. *Journal of History Culture and Art Research – Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*. 2019. Vol. 8. No. 1. P. 30–38. doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v8i1.1995> (Web of Science) DOI: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v8i1.1995>
2. Diachenko-Bohun M., Hrytsai N., Grynova M., Grygus I., Zukow W. The readiness of future biology teachers for healthcare-safety technologies implementation in professional activity. *Education and Information Technologies*, January 2019. Vol. 24, Issue 1. P. 679–691. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10639-018-9799-y> DOI: 10.1007/s10639-018-9799-y (Scopus, Web of Science)
3. Diachenko-Bohun M., Hrytsai N., Grynova M., Grygus I., Muszkieta R., Napierała M. and Zukow W. Characteristics of Healthbreakers in the Conditions of Realization of Health-Safety Technologies in Education Structures. *International Journal of Applied Exercise Physiology (IJAEP)*. 2019. Vol. 8. No

- 3.1. P. 26–34. (*ISI Master List, Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index) by Thomson Reuters, ProQuest Central, NLM (Pubmed), DOAJ, COPERNICUS Master List 2017, PKP-PN, (LOCKSS & CLOCKSS), GS, Crossref, WorldCat, Journal TOCs*). URL: <http://ijaep.com/incompelete/vol.8.3.1.pdf>
4. Trohumchuk I.P., Lohvynenko, S.M. Lyko. Structure of some rare flora species populations in conditions of Volhynian Upland. *Ukrainian Journal of Ecology*. – 2019. – 9(1). – C. 102-114. (Web of Science).

8.7. Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? коротке поле

В РДГУ учасники академічної спільноти залучаються до процедур внутрішнього забезпечення ОП, що відображено в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf).

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- розроблення й оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти в Університеті;
- впровадження стратегічних розробок, пов'язаних з якістю, у рамках процедур забезпечення якості, а також їх удосконалення відповідно до стратегії розвитку закладу вищої освіти;
- періодичний аналіз та перегляд освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету і здобувачів вищої освіти;
- інформування усіх зацікавлених сторін про стан якості освіти й освітньої діяльності Університету через інформаційні ресурси;
- формування на підставі моніторингових досліджень рекомендацій щодо управлінських рішень з підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти *коротке поле*

У контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідальність між структурними підрозділами РДГУ розподілена таким чином:

- Центр якості освіти – забезпечення ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету;
- навчально-методичний відділ (ліцензування та акредитації) – супровід започаткування провадження освітньої діяльності за новими спеціальностями (рівнями вищої освіти) та процедури акредитації ОП спільно з гарантами освітніх програм, а також дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в РДГУ;
- навчальний відділ – організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю кафедр університету; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- навчально-науковий відділ – участь в організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; забезпечення ефективного використання інтелектуального потенціалу та сучасних методів управління й організації науково-дослідної роботи студентів в університеті; дотримання академічної доброчесності;

Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав цих підрозділів викладений у відповідних Положеннях, які розміщені на сайті ЗВО.

9. Прозорість і публічність

9.1. Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їхня доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

У РДГУ права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами: «Статут Рівненського державного гуманітарного університету» (затверджений наказом МОН України №842 від 13.06.2017 р., http://www.rshu.edu.ua/images/st_rshu_2017.pdf); «Правила внутрішнього розпорядку Рівненського державного гуманітарного університету», затверджені на конференції трудового колективу університету (протокол №1 від 13.06.2016 р.) (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pravula_vn_rozp.pdf); «Положення про організацію освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджено на засіданні вченої ради РДГУ, протокол № 9 від 25.10.2018 р.) (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_org_osvit_procesu_2019.pdf).

У цих положеннях викладено основні аспекти організації освітнього процесу в РДГУ, де дано чітке і зрозуміле роз'яснення щодо правил та обов'язків усіх його учасників.

Інформація знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті РДГУ у рубриках «Публічна інформація» (<http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publiczna-informatsiia/statut#>), «Навчання» (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/polozhennia-ta-rekomendatsii>), «Локальні документи університету» (<http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publiczna-informatsiia/lokalni-dokumenty-universytetu>), Затверджені документи Навчально-методичною радою РДГУ щодо організації цієї роботи в університеті (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/navchalno-metodychna-rada/zatverdzeni>).

9.2. Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

https://drive.google.com/drive/folders/1T5Q4EMT1fv2A3GJ_Eme4CmUbM8kYNhX

A

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти).

http://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/osv_prog_mag_014_so_bio_ta_zd_lud_2018.pdf

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

11.1. Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? *довге поле*

Освітня програма розвивається з огляду на сучасні тенденції розвитку біологічної науки та педагогічної освіти. Проведений самоаналіз свідчить про сильні сторони ОП «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини»:

- ознайомлення із сучасними досягненнями біологічної науки та здоров'язбереження, інноваційними технологіями навчання, а також здійснення дослідницької діяльності дає можливість підготувати конкурентоспроможного на ринку праці висококваліфікованого вчителя / викладача;
- реалізація підготовки фахівців у РДГУ за посередництвом випускової кафедри біології та здоров'я людини, що має достатній досвід підготовки педагогічних кадрів, як для Рівненської області, так і для України загалом;
- академічний потенціал кафедри, що нарощується шляхом підвищення кваліфікації: доц. Трохимчук І.М. стажувалась у Варшаві (International Institute of Innovations «Science – Education – Development», 2016 р.), проф. Грицай Н.Б. – в Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові, Республіка Польща, 2018 р., проф. Мельник В.Й., доц. Рудь О.Г. ст. викл. Куцоконь Л.П., ст. викл. Толочик І. Л. – в Університеті ім. Марії Кюрі-Склядовської, Інституті біології та біохімії (Польща) (2018–2019 рр.), доц. Ойцюсь Л.В. – у Національному університеті водного господарства і природокористування (2019 р.), доц. Воловик, Г.П., доц. Демчук В.В. – у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки (2018 р.), та отримання сертифікатів із володіння польською мовою на рівні B2 (проф. Грицай Н.Б., доц. Трохимчук І.М.); а також завдяки особистій активності доц. Рудя О.Г (6 патентів на корисну модель за 2018–2019 рр.) та доц. Мельник В. Й. (наукове керівництво здобувачами, які одержали документ про присудження наукового ступеня кандидата наук – Стернік В. (2017 р.), Толочик І. (2018 р.).

Підготовка за освітньою програмою «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» здійснюється вперше. За результатами атестації випускників буде

визначено слабкі сторони у підготовці фахівців і здійснено необхідні заходи щодо покращення змісту ОП.

11.2. Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле*

Розвиток біологічної науки і становлення Нової української школи передбачають оновлення та перегляд освітньо-професійної програми «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», а саме:

- залучення стейкхолдерів до модернізації ОП, що є запорукою визначення запитів ринку праці;
- розробка та впровадження в освітній процес новітніх технологій навчання;
- ширше залучення до забезпечення освітнього процесу професіоналів-практиків.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента (дисципліна / курсова робота / практика / дипломна робота / інше)	Поле для завантаження силабуса або інших навчально-методичних матеріалів	Якщо викладання навчальної дисципліни потребує спеціального матеріально-технічного та / або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
Педагогіка вищої школи	дисципліна		–
Психологія вищої школи	дисципліна		–
Іноземна мова в професійній діяльності	дисципліна		–
Методологія і методи наукових досліджень в біології	дисципліна		–
Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	дисципліна		<p>Технічне і програмне забезпечення / обладнання: ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комунікації та опитувань - виконання домашніх завдань - виконання завдань самостійної роботи - проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль) - виконання лабораторних робіт <p>Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої</p>

			діяльності: GSuite for Education (Drive, Docs, Sheets, Forms, Draw.io, Presents, Blogger, Sites, Classroom) (хмарний сервіс - відкрита ліцензія), Learningapps.org (хмарний сервіс - відкрита ліцензія).
Концепції здорового способу життя	дисципліна		–
Біогеоценологія	дисципліна		–
Біорізноманіття	дисципліна		–
Цитогенетичні основи розвитку організмів	дисципліна		–
Історичний розвиток біологічних систем	дисципліна		–
Методика навчання біології у вищій школі	дисципліна		–
Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я	дисципліна		–
Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї	дисципліна		–
Виробнича (педагогічна) практика	практика		–
Виробнича (асистентська) практика	практика		–
Передатестаційна практика	практика		–
Дипломна робота	дипломна робота		–

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП (на основі таблиці 1)	Обґрунтування
Малафійк Іван Васильович	Завідувач, професор кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи		ОК 01 Педагогіка вищої школи	<p>Освіта: Луцький державний педагогічний інститут ім. Лесі Українки, 1964 р. Фізика і загальнотехнічні дисципліни; вчитель фізики та загальнотехнічних дисциплін середньої школи. Доктор педагогічних наук, 011 Освітні, педагогічні науки (13.00.09. – теорія навчання); «Теорія і методика формування системності знань у старшокласників». Професор кафедри педагогіки.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи: Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 632 с. Малафійк І. В. Актуальні проблеми сучасної дидактики в площині системного підходу. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти.</i> Зб. наукових праць. Вип.9 (52). Рівне, 2014. С.4-9. Малафійк І. В. Schooling system in Galicia at the end of 19th-beginning of the 20th centuries. <i>History of education children's literature.</i> XI /1 2016, С.27-37 (Scopus). Малафійк І. В. Суб'єктність як якість сучасної освіти. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і</i>

				виховання в закладах освіти. Збірник наукових праць. Вип. 17 (70). 2017. С.6–11.
Созонюк Ольга Степанівна	Доцент кафедри вікової та педагогічної психології		ОК 2 Психологія вищої школи	<p>Освіта: Рівненський державний гуманітарний університет, 2013 р.</p> <p>Психологія; практичний психолог в закладах освіти.</p> <p>Кандидат психологічних наук, 053 Психологія (19.00.07 – педагогічна та вікова психологія); «Детермінанти розвитку психологічної культури вчителя початкової школи».</p> <p>Доцент кафедри вікової та педагогічної психології.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. / О.С. Созонюк, О.В. Джеджера. Рівне : РДГУ. (авторський внесок 50%). Созонюк О. С. Розвиток професійного мислення майбутніх психологів у процесі фахової підготовки. <i>Психологія: реальність і перспективи:</i> збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України, РДГУ. Рівне: [Дока центр], 2017. Вип. С.138–141. Созонюк О.С Розвиток готовності майбутніх психологів до особистісно зорієнтованого спілкування. <i>Психологія: реальність і перспективи:</i> Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 3. Рівне : РДГУ, 2014. С. 140–143.

<p>Романюк Світлана Костянтинівна</p>	<p>Доцент кафедри іноземних мов</p>		<p>ОК 03 Іноземна мова в професійній діяльності (англійська)</p>	<p>Освіта: Рівненський державний педагогічний інститут, 1991 р. Російська мова та література, іноземна мова; вчитель російської мови та літератури, іноземної (англійської) мови. Кандидат філологічних наук, 035 Філологія (10.02.04 – германські мови); «Засоби реалізації мовленнєвого впливу в американській комерційній журнальній рекламі 1925–2010 рр.». Доцент кафедри іноземних мов.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Романюк С. К., Трофімчук В. М. Застосування когнітивних технологій у процесі викладання іноземної мови на немовних факультетах // Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологічна»: Науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, червень 2018. –Вип. 2(70). – 2018. – С. 190–192. 2. Романюк С. К. Застосування тестування на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. – Рівне: РДГУ, 2017. – С. 201–203. 3. English for Biologists: навчально-методичний посібник з англійської мови для студентів-біологів психолого-природничого факультету /
--	-------------------------------------	--	---	---

				уклад. Романюк С.К. Денисюк Л.В., Данілова Н.Р. – Рівне : РДГУ, 2019. – 83 с.
Мороз Людмила Володимирівна	Доцент кафедри іноземних мов		ОК 03 Іноземна мова в професійній діяльності (німецька)	<p>Освіта: Ужгородський державний університет, 1985 р. Німецька мова і література; філолог, викладач, перекладач. Кандидат філологічних наук, 035 Філологія (10.01.06 – теорія літератури); «Об’єктивне і суб’єктивне в жанрі художньої біографії». Доцент кафедри іноземних мов.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчально-методичний посібник з німецької мови для студентів психолого-природничого факультету ВНЗ для напрямку 6.040102 «Біологія» / Уклад.: Л. В. Мороз, Л. М. Ясногурська. Рівне: РДГУ, 2015. 65 с. 2. Мороз Л. В., Дуброва А. С., Трофімчук В. М. Сугестопедія як метод інтенсивного навчання іноземної мови. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти</i>. 2016. Вип. 13(2). С. 58–61. 3. Мороз Л. В., Данілова Н. Р., Трофімчук В. М. Інноваційні технології викладання іноземної мови на немовних спеціальностях у ВНЗ. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. Рівне: РДГУ, 2016. Вип. 14. С. 86–89.

				<p>4. Мороз Л. В., Трофімчук В. М., Василькевич С. С. Використання методу портфоліо в практиці навчання іноземної мови. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти</i>. 2017. Вип. 17. С. 71–74.</p>
<p>Рудь Олег Григорович</p>	<p>Доцент кафедри біології та здоров'я людини</p>		<p>ОК 04 Методологія і методи наукових досліджень в біології</p>	<p>Освіта: Московська ветеринарна академія ім. К. І. Скрябіна, 1988 р. Ветеринарія; ветеринарний лікар. Кандидат ветеринарних наук, 211 Ветеринарна медицина (16.00.08 – епізоотологія та інфекційні хвороби); «Роль молодняка великої рогатої худоби в епізоотичному процесі лейкозу» Доцент кафедри анатомії і фізіології.</p> <p>Публікації: Марциновський В. П., Рудь О. Г. Анатомія, фізіологія з основами патології. Навчальний посібник. Рівне: Редакційно-видавничий центр РДГУ, 2016. 221 с.</p> <p>Розробка патентів: 1. Спосіб мікрометоду визначення рістстимулюючої активності поживних середовищ для культивування клітин Патент на корисну модель № 133573 Україна Спосіб мікрометоду визначення рістстимулюючої активності поживних середовищ для культивування клітин / Кривошия П.Ю., Рудь О.Г. Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10.04.2019. 2. Спосіб визначення кількості еритроцитів в крові коней Патент на корисну модель № 133574 Україна Спосіб</p>

				<p>визначення кількості еритроцитів в крові коней / Кривошия П.Ю., Рудь О.Г. Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10.04.2019.</p> <p>3.</p> <p>Стажування: Університет імені М. Кюрі-Склодовської (м. Люблін, Польща), «Методологія і методи наукових досліджень в біології». Сертифікат №0114 від 30.04.2019 р.</p>
<p>Войтович Ігор Станіславович</p>	<p>Завідувач, професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики</p>		<p>ОК 05 Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці</p>	<p>Освіта: Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені акад. С. Дем'янчука, 2008 р. Інформатика; спеціаліст з інформатики, вчитель інформатики. Доктор педагогічних наук, 014 Середня освіта (Інформатика) (13.00.02 – теорія та методика навчання, технічні дисципліни); «Теоретико-методичні засади професійно орієнтованого навчання технічних дисциплін майбутніх учителів інформатики». Професор кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Інформатика для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням інформатики: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / А.М. Гуржій, Л.А. Карташова, В.В. Лапінський, І.С. Войтович. Львів: Світ, 2017. 320 с. Хмарні технології в навчальних закладах: монографія / Сергієнко

				<p>В.П., Войтович І.С., Гнедко Н.М., Музичук К.П. та ін. Київ: РВВ НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 286 с.</p> <p>Робота у складі експертних рад: Акредитація спеціальності «Професійна освіта (комп'ютерні технології)» у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (2018).</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій у НПУ імені М.П. Драгоманова: Д 26.053.03 (спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (математика), 13.00.02 – теорія та методика навчання (інформатика)).</p>
Мельник Віра Йосипівна	Професор кафедри біології та здоров'я людини		<p>ОК 06 Концепції здорового способу життя</p> <p>ОК 08 Біорізноманіття</p>	<p>Львівський державний університет ім. І. Франка, 1974 р.</p> <p>Біологія (фізіологія людини і тварин), біолог, викладач, біології та хімії. Кандидат географічних наук, 103 Науки про Землю (11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія); «Екологічна оцінка та екологічні нормативи якості води річок Рівненської області».</p> <p>Доцент кафедри біології та прикладної екології.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мельник В.Й. Екологічні нормативи якості води річок в межах Рівненської області: монографія. Рівне: О.Зень, 2015. 290 с. Стернік В.М., Мельник В.Й. Актуальність досліджень дощових

				<p>черв'яків в біоіндикації стану урбоедафотопів м. Рівне // Біологія і валеологія: збірник наукових праць. Харків: ХНПУ, 2016. – Випуск 18. – С. 123–130. (<i>Index Copernicus Master List</i>).</p> <p>3. Мельник В.Й., Денисюк Н.В. Характеристика зелених насаджень парку ім. Т.Г. Шевченка м. Рівне / Біологія і валеологія: збірник наукових праць. – Харків: ХНПУ, 2018. – Випуск 20. – С. 21–26. doi.org/10.5281/zenodo.2543542</p> <p>Керівник комплексної науково-дослідної теми кафедри біології та здоров'я людини «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук» (0116U002990).</p> <p>Робота з аспірантами та докторантами: 1. 26 червня 2017 р. отримала науковий ступінь кандидата біологічних наук Стернік В.М., робота на тему: «Біотична активність урбоедафотопів міста Рівне». 2. 05 березня 2019 р. отримала науковий ступінь кандидата біологічних наук Толочик І.Л.</p>
Ойцюсь Лариса Віталіївна	Доцент кафедри біології та здоров'я людини	Так	ОК 07 Біогеоценологія ОК 09 Цитогенетичні основи розвитку організмів	Освіта: Рівненський державний гуманітарний університет, 2000 р. Початкове навчання і біологія; вчитель початкових класів і біології. Кандидат біологічних наук, 091 Біологія (03.00.05 – ботаніка); «Адвентивна фракція флори Волинського Полісся». Доцент кафедри екології та

				<p>збалансованого природокористування.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ойцось Л. В. Цитогенетичні основи розвитку організмів: навч.-метод. посібник. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2019. – 120 с. 2. Ойцось Л. В. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Біогеоценологія» для студентів спеціальності 091 Біологія. – Рівне: РВВ РДГУ, 2018. – 92 с. 3. Ойцось Л.В. Вплив адвентивних видів рослин на біорізноманіття Волинського Полісся. <i>Вісник НУВГП. Серія «Сільськогосподарські науки».</i> Рівне. 2014. Вип.4 (62). С. 115–122. 4. Володимирець В.О., Гуцман С.В., Ойцось Л.В. Раритетні види рослин у складі флори міст східної частини Волинського Полісся. <i>Наукові записки ТНПУ. Серія «Біологія».</i> Тернопіль. 2016. №2 (66). С. 14-21. 5. Грицай Н. Б., Ойцось Л. В. Агровиробництво як фактор розповсюдження адвентивних видів рослин та території Волинського Полісся. <i>Біологія та екологія.</i> 2018. Т. 4. № 2. С. 59–67. (<i>Index Copernicus</i>). <p>Стажування: Інститут післядипломної освіти Національного університету водного господарства і природокористування; «Методика вивчення адвентивних</p>
--	--	--	--	--

				<p>видів рослин», «Діагностика та моніторинг стану здоров'я людини. Свідоцтво про підвищення кваліфікації №018-2576/19 від 15.03.2019 р.</p>
<p>Загоруйко Геннадій Євгенович</p>	<p>Професор кафедри біології та здоров'я людини</p>		<p>ОК 10 Історичний розвиток біологічних систем</p>	<p>Харківський державний гуманітарний університет імені О.М. Горького, 1971 р. Біологія, біолог-фізіолог людини та тварин; викладач біології та хімії. Доктор біологічних наук, 091 Біологія (03.00.11 – цитологія, клітинна біологія, гістологія); «Структурні основи адаптації міокарда гоміотермних та гетеротермних тварин до гіпотермії». Старший науковий співробітник.</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загоруйко Г. Е., Загоруйко Ю. В. Гігієна і санітарія. Навчальні завдання до практичних занять. Навчальний посібник. Полтава: «Полімет», 2015. 120 с. 2. Загоруйко Г. Е., Загоруйко Ю. В. Морфометрический анализ пренатального и постнатального созревания кардиомиоцитов крыс. <i>Вісник проблем біології і медицини.</i> 2017. – Вип. 2. – С. 290–294. 3. Загоруйко Г. Е., Загоруйко Ю. В. Геометрическая модель пространственной организации сократительного аппарата постмитотических кардиомиоцитов // <i>Вісник проблем біології і медицини.</i> – 2018. – Вип. 1(2). – С. 9–11. 4. Загоруйко Г. Е., Загоруйко Ю. В., Шмулич А. В. Кинетика процессов роста линейных размеров и численности кардиомиоцитов в

				<p>миокарде комплекса (ЛЖ+МЖП) до и после рождения. <i>Вісник проблем біології і медицини</i>. 2018. Вип. 4(1). С. 36–39.</p> <p>Заступник головного редактора фахового журналу «Вісник проблем біології та медицини» (2013–2015 рр.).</p>
Грицай Наталія Богданівна	Професор кафедри біології та здоров'я людини	Так	<p>ОК 11 Методика навчання біології у вищій школі</p> <p>ОК 12 Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я</p>	<p>Рівненський державний гуманітарний університет, 2000 р.</p> <p>Початкове навчання і біологія; вчитель початкових класів і біології.</p> <p>Доктор педагогічних наук, 014 Середня освіта (Біологія) (13.00.02 – теорія та методика навчання (біологія));</p> <p>«Система методичної підготовки майбутніх учителів біології в педагогічних університетах».</p> <p>Професор кафедри біології, онкології та медичної фізіології</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Грицай Н. Активизация познавательной деятельности учащихся по биологии: методика внеклассной работы : [монографія]. Saarbrücken : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. – 284 с. Грицай Н.Б. Теорія і практика методичної підготовки майбутніх учителів біології: монографія. Рівне: О. Зень, 2016. – 440 с. Грицай Н. Б. Методика навчання біології: навчальний посібник. Львів: Новий світ – 2000, 2019. – 312 с. Diachenko-Bohun M., Hrytsai N., Grynova M., Grygus I., Zukow W. The readiness formation of future biology

				<p>teachers for healthcare-safety technologies realization in professional activity // Education and Information Technologies. August 2018. – P. 1–13. (<i>Scopus</i>). DOI: 10.1007/s10639-018-9799-y DOI: 10.15405/epsbs.2018.07.48</p> <p>5. Hrytsai N., Diachenko-Bohun M., Grynova M., Grygus I., & Zukow W. Methodical Training System Enhancements of Future Biology Teachers at Pedagogical Universities // Journal of History Culture and Art Research – Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi. –2019. – Vol. 8. No. 1. – P. 30–38. doi: http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v8i1.1995 (Web of Science).</p>
Шевчук Олена Анатоліївна	Доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін, технологій та цивільної безпеки		ОК 13. Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї	<p>Освіта: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2012 р. Валеологія; валеолог-педагог. Рівненський державний гуманітарний університет, 2012 р. Психологія, практичний психолог в закладах освіти Кандидат педагогічних наук, 011 Освітні, педагогічні науки (13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)); «Формування системи валеологічних знань учнів основної школи у процесі навчання основ здоров'я». Доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін, технологій та цивільної безпеки.</p> <p>Публікації:</p>

				<ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук О.А. Мотивація ведення безпечного, тверезого, здорового способів життя в процесі вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти</i>: зб. наук. праць. Рівне : РДГУ, 2014. Вип. 8 (51). С. 175–177. 2. Шевчук О.А. Формування системності знань студентів ВНЗ на практичних заняттях з «БЖД». <i>Проблеми сучасної педагогічної освіти</i>. Сер.: Педагогіка і психологія: зб. статей. Ялта : РВВ КГУ, 2014. Вип. 44. Ч. 3. С. 290–297. 3. Шевчук О.А. Формування валеологічного світогляду старшокласників ЗНЗ щодо усвідомлення сутності дорослого життя. <i>Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти</i>: зб. наук. праць. Рівне: РДГУ, 2017. Вип. 17 (60). Частина I. С. 75–77.
--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (на основі таблиці 1)

	OK01	OK02	OK03	OK04	OK05	OK06	OK07	OK08	OK09	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	Кваліфікаційна робота
ПРН01	МН1 МН3 МН4 МН6 МО1 МО2 МО6	МН1 МН3 МН4 МН6 МО2 МО5 МО6 МО10									МН1 МН4 МН5 МН6 МН7 МО1 МО2 МО4 МО7		МН1 МН3 МН4 МН5 МО2 МО3 МО4 МО5 МО6 МО7 МО8	МН4 МО2 МО7	МН4 МО2 МО7	МН4 МО2 МО7	МН1 МН4 МН6 МН7 МО7
ПРН02	МН1 МН2 МН4 МН6 МО1 МО2 МО6	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6 МО2 МО5 МО6 МО10									МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7 МО1 МО2 МО4 МО7	МН4 МО2 МО7		МН4 МО2 МО7	МН4 МО2 МО7	МН4 МО2 МО7	МН2 МН7 МО7
ПРН03											МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МН1, МН2 МН5 МО1 МО2		МН1 МН2 МН5 МО2 МО7	МН1 МН2 МН5 МО2 МО7	МН1 МН2 МН5 МО2 МО7	МН2 МН5 МН7 МО7

											MO1 MO2 MO4 MO7	MO4 MO7					
ПРH04	MH1 MH4 MH6 MO1 MO2 MO6	MH1 MH3 MH4 MH6 MO2 MO5 MO6 MO10		MH1 MH4 MH5 MH6 MH7 MO2 MO6 MO7 MO10		MH1 MO1 MO2 MO3 MO9 MO10	MH1 MH3 MH4 MO2 MO3 MO4	MH1 MH3 MO2 MO3 MO9 MO10	MH1 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4								MH1 MH4 MH7 MO7
ПРH05							MH1 MH2 MH3 MH4 MO2 MO3 MO4 MO9		MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9								
ПРH06									MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9								

ПРН07										MH1 MH2 MH3 MH4 MH6 MH7 MO1 MO3 MO6 MO7							
ПРН08									MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9				MH4 MO2 MO7	MH4 MO2 MO7			MH2 MH7 MO7
ПРН09				MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO2 MO6 MO7 MO9 MO10				MH1 MH2 MH3 MO2 MO3 MO9 MO10	MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9	MH1 MH2 MH3 MH4 MH6 MH7 MO1 MO3 MO6 MO7			MH1 MH2 MH3 MH4 MH5 MO2 MO3 MO4 MO5 MO6 MO7 MO8				

													MO9				
ПРН10							MH1 MH2 MH3 MH4 MO2 MO3 MO4 MO9										
ПРН11							MH1 MH2 MH3 MH4 MO2 MO3 MO4 MO9	MH1 MH2 MH3 MO2 MO3 MO9 MO10									
ПРН12												MH1 MH2 MH5 MO1 MO2 MO4 MO7					MH2 MH7 MO7
ПРН13	MH1 MH2 MH4 MH6 MO1 MO2 MO6 MO9	MH1 MH2 MH3 MH4 MH6 MO2 MO5 MO6					MH1 MH2 MH3 MO2 MO3 MO9 MO10			MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO1 MO2			MH1 MH2 MH5 MO2 MO7		MH1 MH2 MH5 MO2 MO7		

		MO9 MO10									MO4 MO7					
ПРН14				MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO2 MO6 MO7 MO9 MO10		MH1 MH2 MO1 MO2 MO3 MO9 MO10							MH1 MH2 MH5 MO2 MO7	MH1 MH2 MH5 MO2 MO7	MH1 MH2 MH5 MO2 MO7	MH2 MH7 MO7
ПРН15			MH2 MH3 MH4 MH5 MH6 MO1 MO2 MO5 MO6 MO7 MO8											MH1 MH2 MH5 MO2 MO7	MH1 MH2 MH5 MO2 MO7	
ПРН16	MH1 MH2 MH4 MH6 MO1 MO2 MO6 MO9	MH1 MH2 MH3 MH4 MH6 MO2 MO5 MO6 MO9		MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO2 MO6 MO7		MH1 MH2 MO1 MO2 MO3 MO9 MO10			MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9	MH1 MH2 MH3 MH4 MH6 MH7 MO1 MO3 MO6	MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO1 MO2 MO4					

		MO10		MO9 MO10						MO7	MO7						
ПРН17														MH2 MO10	MH2 MO10		
ПРН18			MH2 MH3 MH4 MH5 MH6 MO1 MO2 MO5 MO6 MO7 MO8		MH1 MH2 MO1 MO2 MO3 MO9 MO10			MH1 MH2 MH3 MH4 MO1 MO2 MO3 MO4 MO9		MH1 MH2 MH4 MH5 MH6 MH7 MO1 MO2 MO4 MO7	MH1 MO2	MH1 MH2 MH3 MH4 MH5 MO2 MO3 MO4 MO5 MO6 MO7 MO8 MO9	MH1 MO2	MH1 MO2	MH1 MH2 MH5 MO2 MO7		
ПРН19					MH1 MH2 MO1 MO2 MO3 MO9 MO10							MH1 MH2 MH3 MH4 MH5 MO2 MO3 MO4 MO5 MO6 MO7 MO8 MO9					

ПРН20			МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МО1 МО2 МО5 МО6 МО7 МО8		МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МО4 МО7 МО8 МО9 МО10				МН1 МН2 МН3 МН4 МО1 МО2 МО3 МО4 МО9			МН1 МН2 МН5 МО7					
-------	--	--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	------------------------------	--	--	--	--	--

Програмні результати навчання

1. Знати базові основи психології та педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості.
2. Аналізувати передовий педагогічний досвід і впроваджувати у своїй професійній діяльності.
3. Застосовувати сучасні методики і технології навчання біології та основ здоров'я в професійній діяльності, зокрема й інформаційні.
4. Розуміти сучасну методологію наукового пошуку, сутність наукового пізнання, сучасні методи дослідження, а також інформаційні технології в обсязі, необхідному для реалізації наукових досліджень у галузі біологічної науки та освіти.
5. Характеризувати будову організмів як біологічних систем і рівні організації живих систем, різноманітності організмів, основних їх властивостей, внутрішніх та зовнішніх зв'язків систем; механізмів взаємодії в біогеоценозах; розуміти концептуальні аспекти моніторингу якісного і кількісного складу флори і фауни в біогеоценозах.
6. Знати особливості реалізації генетичної інформації на різних рівнях і етапах розвитку організму.
7. Визначати основні етапи розвитку життя на Землі, механізми і напрями еволюційного процесу, особливості еволюції одноклітинних і багатоклітинних еукаріотів, чинники еволюції людини, системи органічного світу як відображення його історичного розвитку; механізми адаптації організмів до середовища існування.
8. Застосовувати концептуальні знання, набуті в процесі навчання та / або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для творчого мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

9. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.
10. Систематизувати та класифікувати біологічні об'єкти з метою морфо-функціональної диференціації на біогеоценотичному та біосферному рівнях.
11. Визначати залежність особливостей функціонування представників царств живої природи від ступеня розвитку форми організації життя, будови, місця в екосистемах та значення для збереження стабільності біосфери; аналізувати і пояснювати функціональні характеристики і стан біо(еко)логічних систем на різних етапах їхнього розвитку та у взаємозв'язку.
12. Проектувати урочну, позаурочну та позакласну освітню діяльність із біології та основ здоров'я з наступним застосуванням і аналізом; діагностувати та контролювати навчальні досягнення учнів з цих предметів
13. Здійснювати рефлексію та мати навички оцінювання та вирішення складних і непередбачуваних соціально, особистісно та професійно значущих проблем та поміркованого вибору шляхів їх вирішення з урахуванням нових підходів і прогнозування.
14. Організовувати дослідницьку та / або інноваційну діяльність на достатньому професійному рівні і оприлюднювати результати науково-методичних досліджень у фахових виданнях, на семінарах та конференціях.
15. Володіти однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та використання в професійній діяльності.
16. Самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності.
17. Розуміти норми власної безпечної поведінки, безпечну професійну поведінку щодо інших людей і щодо природного навколишнього середовища; знати правові основи охорони праці, цивільної безпеки і законодавства України в галузі охорони праці та цивільного захисту населення і територій.
18. Ефективно взаємодіяти / комунікувати одноосібно, у складі команди, у мультидисциплінарному оточенні, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
19. Знати основні принципи збереження й зміцнення здоров'я, формувати ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя; застосовувати в освітньому процесі здоров'язбережувальні та оздоровчі технології.
20. Використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі біологічної освіти та науки.

Освітні компоненти

Обов'язкові освітні компоненти

- OK01 – Педагогіка вищої школи
- OK02 – Психологія вищої школи
- OK03 – Іноземна мова в професійній діяльності
- OK04 – Методологія і методи наукових досліджень в біології
- OK05 – Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці
- OK06 – Концепції здорового способу життя
- OK07 – Біогеоценологія
- OK08 – Біорізноманіття
- OK09 – Цитогенетичні основи розвитку організмів
- OK10 – Історичний розвиток біологічних систем
- OK11 – Методика навчання біології у вищій школі
- OK12 – Інноваційні технології навчання біології та основ здоров'я
- OK13 – Медико-біологічні, психологічні та валеологічні аспекти планування сім'ї
- OK14 – Виробнича (педагогічна) практика
- OK15 – Виробнича (асистентська) практика
- OK16 – Передатестаційна практика

Методи навчання

- MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

Методи оцінювання результатів навчання

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО3 – колоквіум;

МО4 – тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 – залік.

Таблиця 4. Загальна інформація про МТЗ, яка є статичною для одного ЗВО

1.	Кількість ліцензованих спеціальностей	
	за 1 (бакалаврським) рівнем	50
	за 2 (магістерським) рівнем	48
	за 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим)	11
2.	Кількість акредитованих освітніх програм	
	за 1 (бакалаврським) рівнем	0
	за 2 (магістерським) рівнем	22
	за 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим)	0
3.	Контингент студентів на всіх курсах навчання	
	на денній формі навчання	3562
	на інших формах навчання (заочна, дистанційна)	2223
4.	Кількість факультетів	9
5.	Кількість кафедр	51
6.	Кількість співробітників (всього) - в т.ч. педагогічних	642
7.	Серед них:	60
	- докторів наук, професорів	
	- кандидатів наук, доцентів	359
8.	Загальна площа будівель (кв. м) Серед них:	
	власні приміщення (кв. м)	54467
	орендовані (кв. м)	0
	здані в оренду (кв. м)	482
9.	Навчальна площа будівель (кв. м) Серед них:	
	власні приміщення (кв. м)	30720
	орендовані (кв. м)	0
	здані в оренду (кв. м)	482
10.	Наявність бібліотеки (кількість місць у читальному залі)	350
11.	Кількість гуртожитків	7
	кількість місць для проживання студентів	2591